

Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Boris Štefanec

Vztrajno je spregledano, kako korupcija v lokalnem okolju vpliva na naša življenja, čeprav se nas tu lahko dosti bolj neposredno in močno dotakne.

OB DNEVU BOJA PROTI KORUPCIJI

Winston Churchill je nekoč cinično izjavil: »Najboljši argument zoper demokracijo je petminutni pogovor s povprečnim volivcem.«

Takšni pogovori bi verjetno potrdili rezultate Evrobarometra o korupciji iz leta 2011, ki vztrajno izpostavljajo prevladujočo percepcijo o razširjenosti korupcije v institucijah na lokalni ravni in o korupciji kot delu kulture poslovanja v naši državi. Ta percepcija je, kot izgleda, v veliki meri upravičena.

Še vedno se preveč ljudi srečuje s problemom korupcije v vsakodnevem življenju. Zadnji finančna in ekonomska kriza sta še dodatno opozorili na razširjenost učinkov zlorab, nasprotja interesov ter korupcije v javnem in zasebnem sektorju. Tudi sedanja begunska kriza usmerja našo pozornost v še en vidik korupcije, ki se ga prej nismo niti zavedali, ali pa vsaj ne v tolikšni meri, čeprav je bil prisoten. Tokrat so namreč v ospredju temeljne človekove pravice, kot so pravica do življenja, svobode in varnosti, življenja brez mučenja in suženjstva. Njihova pomembnost je zagotovo pritegnila našo pozornost.

Po drugi strani pa je vztrajno spregledano, kako korupcija v lokalnem okolju vpliva na naša življenja, čeprav se nas tu lahko dosti bolj neposredno in močno dotakne. Vendar ker je vtkana v številne procese in razmerja, katerih del smo, je ravno zaradi dejstva, da so se ti procesi razvijali skozi leta, tudi desetletja, tako zasidrani v naše okolje, da je mestoma postala del naših običajev, navad. In je postala spregledana. Zaposlovanje, kjer pri izbiri kandidata bolj kot strokovnost štejejo družinske vezi ali pripadnost politični stranki, poslovanje občine s subjekti, v katerih so družbeniki županovi družinski člani ali občinski svetniki, spreminjanje lokalnih predpisov, kjer primarno vodilo ni interes skupnosti

občanov, temveč parcialni interesi posameznikov, ki so blizu odločevalcem, in še mnogi tovrstni primeri so, žal, postali del našega vsakdana.

Danes je mednarodni dan boja proti korupciji. Ta dan zaznamuje obletnico podpisa Konvencije Združenih narodov proti korupciji, prvega pravno zavezujočega instrumenta za boj proti korupciji na globalni ravni, ki je bil podpisan 9. decembra 2003 v Meridi v Mehiki. Korupcija je torej že dobro desetletje v ospredju mednarodnih zvez držav. Številni mednarodni dokumenti o preprečevanju korupcije in številne mednarodne organizacije, ki se borijo s tem pojavom, pričajo o tem. Številne analize in raziskave, ki skušajo identificirati dejavnike korupcije in izpostavljajo njene posledice, nam omogočajo nov vpogled v ta pojav.

Prepričan sem, da je trenutno najšibkejši člen boja proti korupciji v naši državi družbena toleranca do številnih koruptivnih in neetičnih ravnanj, ki jih državljani dnevno zaznavajo pri svojem delu ali so z njimi drugače seznanjeni. Enostaven praktičen primer, kjer je družbena toleranca do koruptivnih in neetičnih ravnanj povsem odpovedala, so lanske lokalne volitve. Na teh se je v nekaterih slovenskih občinah jasno izkazalo, da jih ne moti, ali so ljudje, ki jih izvolijo, obremenjeni s sumi korupcijskih ravnanj, neetičnih ravnanj oziroma so celo v kazenskih postopkih.

Nadaljevanje na drugi strani.

PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

SREČNO!

INTEGRITETA, ODGOVORNOST, VLADAVINA PRAVA

Foto: Okrogla miza ob mednarodnem dnevu boja proti korupciji 2015

⇒ *Nadaljevanje s prve strani*

Potrebno pa je poudariti, da se komisija s trenutnim stanjem ni sprijaznila. Niti najmanj, v prihodnjih letih si želi svoje delo v okviru preventivnih dejavnosti in dejavnosti krepitve integritete usmeriti tudi v razbijanje ustaljenih tirnic in apatije. Žal ste lahko tudi sami opazili, da tudi ugotovitve državnih organov, pravnomočne obtožnice in pravnomočne sodne odločbe v sedanjem času niso dovolj. Niso dovolj v smislu izgube legitimnosti pomembnih državnih in lokalnih veljakov.

Slovenija je tako v absurdni situaciji, ko zaupanje v vlado in njene odločitve v zadnjih letih pada, hkrati pa volivci, ali ne grejo na volitve ali pa volijo prav tiste funkcionarje, ki s svojimi dejanji dnevno rušijo zaupanje v vlado in njene odločitve ter delo državnih organov, ki izvršujejo njeno politiko, v Državni zbor in tudi v sodno vejo oblasti.

Zavedamo se, da delo, ki nas čaka na tem področju, ni enostavno, da ni hitrih rešitev, komisija pa si vseskozi vztrajno prizadeva, da bi s svojim proaktivnim pristopom uspela pomakniti splošno družbeno toleranco do korupcije bližje k ničli – k ničelni toleranci do korupcije.

Prihodnost in uspeh boja proti korupciji sta odvisna predvsem od dveh ključnih dejavnikov:

- prave politične volje za boj proti korupciji, ki bo vključevala boj tudi v lastnih vrstah, in
- znatno višje stopnje integritete delovanja javnega sektorja, še posebno najvišjih državnih uradnikov in funkcionarjev, ki bi morali s svojo integriteto širiti etično delovanje javnega sektorja in krepiti medsebojno zaupanje ter zaupanje javnosti v institucije javnega sektorja.

Takšno zaupanje je ključnega pomena za dobre rezultate in kakovostno delovanje javnega sektorja.

Komisija za preprečevanje korupcije s svojim poslanstvom prispeva k boljšemu razumevanju pojavnosti korupcije in

predvsem k razumevanju njenih posledic. Korupcijska tveganja, zaradi katerih korupcija uspeva tudi na lokalni ravni, ostajajo:

- nizka stopnja transparentnosti,
- slab zunanji nadzor,
- obstoj omrežij moči.

In tudi zanikanje, da korupcija je prisotna in se je ne sme zanemariti. Manj varovalk praviloma pomeni višjo stopnjo korupcije.

S temo današnje okrogle mize tako želimo spodbuditi razmišljanja strokovnjakov, predvsem pa prebivalcev lokalnih skupnosti, da ta pojav ni nekeje drugje in ni problem drugih, drugje živečih, temveč da je še kako prisoten in ogrožajoč. In ga je zato potrebno jemati resno!

Boris Štefanec, predsednik

Okrogla miza ob 9. decembru – mednarodnem dnevu boja proti korupciji:

»Premoženje občin – stičišče korupcijskih tveganj«

Komisija za preprečevanje korupcije je 9. decembra ob mednarodnem dnevu boja proti korupciji pripravila okroglo mizo z naslovom »Premoženje občin – stičišče korupcijskih tveganj« in predstavila analizo podatkov iz načrtov integritete slovenskih občin, ki jih je komisija primerjala s podatki iz lastne baze obravnavanih primerov v zvezi z občinami.

Izvajanje javnih naročil, neizogibanje nasprotju interesov, neupoštevanje omejitev poslovanja, neprijavljanje lobističnih stikov ter neustrezno upravljanje z nepremičninami in drugim premoženjem so tveganja, ki so jih zaznale tako občine kot komisija v Analizi korupcijskih tveganj v slovenskih občinah. Na okrogli mizi so o tem razpravljajo mag. **Mojca Planinšek**, vrhovna državna revizorka Računskega sodišča RS, **Marjan Šarec**, župan Občine Kamnik, **Leo Kremžar**, župan Občine Miklavž na Dravskem polju in predstavnik Skupnosti občin Slovenije, dr. **Bojan Dobovšek**, poslanec Državnega zbora RS, **Senka Šifkovič Vrbica**, predstavnica Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij, **Simon Dreven**, generalni sekretar Združenja lobistov Slovenije, in **Boris Štefanec**, predsednik Komisije za preprečevanje korupcije.

Ugotovljena tveganja občin se skladajo s kršitvami v prijavah

Komisija je v analizi opredelila korupcijska tveganja in tveganja za kršitev integritete v občinah ter podala priporočila glede upravljanja identificiranih tveganj. Podatke je črpala iz dveh virov: prvi vir so bili zapisi v registrih tveganj, ki so jih izpolnile občine same in v katerih so same navedle tveganja, ki jih pri sebi zaznavajo, drugi vir pa so bili podatki iz na komisijo posredovanih prijav, ki so navajale domnevne nepravilnosti v občinah. Podatke iz registrov tveganj o identificiranih korupcijskih tveganjih v občinah je nato komisija primerjala s svojimi podatki glede prejetih prijav v obdobju 2011-2014.

Najbolj tvegana so javna naročila

Na podlagi prejetih načrtov integritete občin se je kot najbolj

problematično tveganje izkazalo nedovoljeno sprejemanje daril, sledijo javna naročila in nato neupoštevanje nasprotja interesov. Pri analizi korupcijskih tveganj na podlagi prejetih prijav pa so na prvem mestu javna naročila in javni razpisi, sledi razpolaganje z javnimi sredstvi in izboljšanje položaja eni stranki. Komisija je vsa izpostavljena področja z visokim tveganjem razdelala in predlagala ukrepe za omejitev posameznega tveganja.

Občine niso zaznale tveganj pri zaposlovanju

Pomembno razliko pa je komisija zaznala pri primerjavi prejetih prijav z identificiranimi tveganji v občinah na področju zaposlovanju. Medtem ko tega tveganja v občinah skoraj ni zaznati, saj ni uvrščeno med tveganja, ki se pojavijo v vsaj 3 odstotkih zapisov, pa prejete prijave na komisijo (na področju nasprotja interesov) nakazujejo, da bi lahko tudi pri postopkih zaposlovanja obstajala korupcijska tveganja oziroma tveganja kršitve integritete. Ne gre zanemariti dejstva, da je na sporna zaposlovanja v občinah komisija tudi že javno opozorila, kar bi moral biti pomemben signal občinam, da to tveganje zaznajo kot pomembno. To posebej velja za majhne občine, kjer je verjetnost za nastanek okoliščin nasprotja interesov pri zaposlitvenih postopkih še toliko večja.

Poziv komisije odgovornim k ukrepanju

Komisija na podlagi ugotovitev analize poziva določene skupine in nosilce pooblastil ter predvsem odgovorne v občinah, da morajo pričeti z izvajanjem proaktivnega upravljanja vseh, ne le korupcijskih tveganj, ki jim je njihova organizacija izpostavljena. Posebno pozornost pa je potrebno nameniti tudi nadzornim organom posameznih področij, ki morajo biti odzivni in pri opravljanju svojih nalog ter uveljavljanju svojih pooblastil ažurni.

Celotna vsebina poročila je javno objavljena na [spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije](#).

Komisijo obiskala delegacija iz Maroka

Ljubljana, 3. in 4. decembra 2015 - Na Komisiji za preprečevanje korupcije je na študijskem obisku maroška delegacija, ki jo sestavljajo predstavniki pred kratkim ustanovljene maroške protikorupcijske komisije in maroških organov preiskave in pregona.

Zaradi mešane sestave delegacije bodo gosti, razdeljeni v tematske skupine, v Sloveniji v teh dveh dneh poleg komisije obiskali tudi Policijo (Sektor za gospodarski kriminal) in Specializirano tožilstvo.

V okviru obiska na komisiji se je delegacija seznanila predvsem z organizacijo komisije, njenimi pristojnostmi in delovnimi področji ter projekti tako Službe za nadzor in preiskave kot Centra za integriteto in preprečevanje korupcije.

KPK objavila ugotovitve nadzora nad premoženjskim stanjem Zorana Jankovića

Ljubljana, 27. novembra 2015 – Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je danes objavila Zaključne ugotovitve o konkretnem primeru nadzora nad premoženjskim stanjem zavezanca Zorana Jankovića.

Postopek je komisija z vidika svojih pristojnosti v omenjeni zadevi izvedla tako, da je delovala v skladu z določili Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije ter ob upoštevanju sodbe Vrhovnega sodišča RS z dne 29. maja 2015 glede Zaključnega poročila o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank.

Osnutek ugotovitev je bil zavezancu v izjasnitev poslan 18. septembra 2015. Po pregledu izjasnitev zavezanca je komisija postopek 26. novembra 2015 zaključila. Ugotovitve je senat na včerajšnji seji sprejel soglasno.

Ugotovitve in izjasnitev zavezanca so objavljene na [spletni strani komisije](#).

Obisk študentov Pravne fakultete

Ljubljana, 18. novembra 2015 - Včeraj je Komisija za preprečevanje korupcije gostila študente Pravne fakultete Uni-

verz v Ljubljani. Študenti so komisijo obiskali v okviru predmeta Gospodarsko kazensko pravi pri prof. dr. Vidu Jakulinu. Najprej je študente prava pozdravil predsednik Boris Štefanec, v nadaljevanju pa so se seznanili z organizacijo komisije, izvajanjem pristojnosti in načinom dela na komisiji. Zanimal jih je pravni okvir, znotraj katerega deluje komisija, strokovni sodelavci pa so jim predstavili tudi izkušnje in prakse na področju izvajanja pooblastil.

Poročilo ZN o Sloveniji na področju inkriminacije in kazenskega pregona ter mednarodnega sodelovanja

Ljubljana, 10. novembra 2015 - Komisija za preprečevanje korupcije skladno z dovoljenjem vlade objavlja Poročilo Združenih narodov (ZN) o napredku Slovenije pri implementaciji Konvencije Združenih narodov proti korupciji na področju inkriminacije in kazenskega pregona ter mednarodnega sodelovanja.

Urad združenih narodov za droge in kriminal (UNODC - United Nations Office on Drugs and Crime) je poleti komisiji posredoval končno Poročilo o pregledu Slovenije glede implementacije Konvencije Združenih narodov proti korupciji (UNCAC). Poročilo vsebuje oceno implementacije 3. in 4. poglavja konvencije, pri čemer se eno nanaša na inkriminacijo in kazenski pregon, drugo pa na mednarodno sodelovanje. Poročilo izpostavlja nekatere dobre prakse Slovenije pri izvajanju obeh poglavij, predlaga pa tudi nekatera priporočila.

Vlada je na seji 29. 10. 2015 s poročilom seznanila in dovolila javno objavo. Poročilo je dostopno na [spletni strani UNODC](#).

Postopek ocenjevanja Slovenije

Spomnimo, da je Slovenija v letu 2012 na podlagi žreba postala ocenjevana država glede izvajanja 3. in 4. poglavja konvencije, vse ocenjevalne aktivnosti za Slovenijo pa je koordinirala Komisija za preprečevanje korupcije. V letu 2013 se je začel postopek ocenjevanja, in sicer sta Slovenijo ocenjevali Latvija (področje inkriminacij) in Džibuti (področje mednarodnega sodelovanja). V letu 2014 sta ocenjevalki v okviru priprave poročila pripravili dodatna vprašanja, na katere so odgovorili pristojni organi Republike Slovenije, pripravo pojasnil pa je koordinirala komisija.

Ocenjevalni mehanizem v okviru UNODC temelji na načelu medsebojne-

ga ocenjevanja med državami pristopnicami Konvencije ZN proti korupciji (UNCAC). Po navadi eno državo ocenjevanko ocenjujeta 2 državi ocenjevalki, ki ju določi žreb. Vsak ocenjevalni krog je osredotočen na vnaprej določeno, enotno temo iz konvencije. V tem krogu je tako ocenjevanje obravnavalo že omenjeno 3. in 4. poglavje UNCAC - inkriminacija in kazenski pregon ter mednarodno sodelovanje.

V Supervizorju spet vidni družbeniki, člani uprav in nadzornih svetov

Ljubljana, 13. oktobra 2015 – Komisija za preprečevanje korupcije je v spletni aplikaciji Supervizor ponovno omogočila prikaz imen družbenikov ter članov poslovodnih in nadzornih organov.

Sedanji prikaz omenjenih podatkov je skladen z ureditveno odločbo Informacijskega pooblaščenca RS, ki je komisiji naložil zavarovanje podatkov na način, da spletni iskalniki ne bodo omogočali iskanja družb po imenu in priimku družbenika, ustanovitelja, člana nadzornega ali upravnega organa družbe.

Strokovni uslužbenci komisije so pripravili tehnično rešitev, ki je skladna z zahtevami zakona in odločbo Informacijskega pooblaščenca RS, in sicer tako, da se podatki o družbenikih ter članih upravnih in nadzornih organov naložijo in prikažejo v brskalniku, ko do njih dostopa uporabnik s tehnologijo AJAX. Ko podatke zahtevajo spletni iskalniki, ti podatkov ne dobijo.

Aplikacija Supervizor deluje v polnem obsegu, podatki v njej se osvežujejo redno in avtomatsko.

Komisija se zaveda pomena aplikacije Supervizor za transparentno delovanje javnega sektorja in bo aplikacijo v kratkem še nadgradila z novimi podatki, ki bodo omogočili še podrobnejši vpogled v poslovanje javnega sektorja.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si.
Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.